

**BIRŽŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA**

AUDITO ATASKAITA

**DĖL BIRŽŲ ŠVIETIMO PAGALBOS TARNYBOS
FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ**

2022 m. gegužės 27 d. Nr. K14-4

Su audito ataskaita galima susipažinti

Biržų rajono savivaldybės interneto puslapyje adresu www.birzai.lt

TURINYS

IŽANGA.....	3
AUDITO REZULTATAI	4
1. ATASKAITŲ RINKINIŲ VERTINIMAS	4
1.1. Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys reikšmingais atžvilgiais yra teisingas.....	4
1.2. Finansinių ataskaitų rinkinyje yra reikšmingų netikslumų.....	4
2. LĖŠŲ IR TURTO NAUDOJIMO VERTINIMAS.	5
3. KITI PASTEBĖJIMAI	13
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS.....	14
PRIEDAI.....	16

IŽANGA

Vykdydami Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą¹, Biudžeto sandaros įstatymą² ir Vietos savivaldos įstatymo³ reikalavimą prižiūrėti, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas savivaldybės turtas ir patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai bei vadovaudamiesi Savivaldybės kontrolieriaus pavedimu⁴ atlikome 2021 m. finansinį (teisėtumo) auditą (toliau – auditas) Biržų švietimo pagalbos tarnyboje (toliau – Tarnyba).

Auditas atliktas pagal Tarptautinius audito standartus⁵ ir Tarptautinės aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Audito ataskaitoje pateikti tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausomos nuomonės dėl Įstaigos 2021 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių pareiškiamos audito išvadoje. Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti 1 priede „Audito apimtis ir metodai“ (17 psl.)

Audito tikslas – įvertinti Tarnybos 2021 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis ir pareikšti nepriklausomas nuomones, įvertinti turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumą.

Audituojamas subjektas – Biržų švietimo pagalbos tarnyba, juridinio asmens kodas – 300072593, adresas – Vytauto g. 32, Biržai 41140.

Įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija – Biržų rajono savivaldybės taryba.

Audituojamu laikotarpiu Tarnybai vadovavo Audronė Januševičiutė, vyriausiąja buhalterė dirbo Jolanta Šležienė.

Tarnybos veiklos tikslas – užtikrinti švietimo pagalbos teikimą Biržų rajono savivaldybės teritorijoje gyvenantiems vaikams, bendrojo ugdymo mokyklų ir profesinio mokymo įstaigų mokiniams, tėvams (globėjams, rūpintojams) ir švietimo įstaigoms, jų vadovams, pavaduotojams ugdymui, mokytojams, švietimo pagalbą teikiantiems specialistams (toliau – pedagoginiai darbuotojai) bei kryptingai vykdyti darbą su jaunimu.

Tarnyba turi padalinį – Atvirą jaunimo centrą, kurio adresas: Vytauto g. 47, Biržai.

Audituojamas laikotarpis – 2021 metai.

Ši audito ataskaita yra išvadų, teikiamų Savivaldybės tarybai dėl pateiktų tvirtinti Savivaldybės 2021 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių, sudėtinė dalis.

Ataskaita teikiama Tarnybai. Apie audito rezultatus informuojamas Biržų rajono savivaldybės meras, Savivaldybės taryba, Savivaldybės administracijos direktorius.

¹ Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais), 30 str. 1 d.

² Biudžeto sandaros įstatymas, 2000-07-11 Nr. VIII-1821, 37 str. 3 d.

³ Vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 27 straipsnio 1 dalis ir 9 dalies 7 punktas.

⁴ Savivaldybės kontrolieriaus 2022 m. balandžio 4 d. pavedimas K7-6.

⁵ Tarptautinės buhalterių federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti Tarptautiniai audito standartai (Lietuvos audito rūmų išversti į lietuvių kalbą, <http://www.lar.lt/new/page.php?514>).

AUDITO REZULTATAI

1. ATASKAITŲ RINKINIŲ VERTINIMAS

1.1. Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys reikšmingais atžvilgiais yra teisingas

Pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys sudaromas taikant pinigų principą. Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitoje pateikiama viešojo sektoriaus subjekto išlaidų arba lėšų sąmata, pagal ją gauti biudžeto asignavimai arba teisės aktuose nustatytos lėšos ir jų panaudojimas pagal vykdomas programas, valstybės funkcijas, ekonominę klasifikaciją ir pagal finansavimo šaltinius. Biudžeto išlaidų sąmatų vykdymo aiškinamajame rašte paaiškinamos biudžeto išlaidų sąmatų nevykdymo priežastys, taip pat pateikiama papildoma reikšminga informacija, nenurodoma biudžeto išlaidų sąmatų vykdymo ataskaitose. Kitus žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų formų ir jų sudarymo tvarkos reikalavimus viešojo sektoriaus subjektams nustato finansų ministras. Finansų ministras patvirtino⁶ valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų žemesnioji lygio biudžeto vykdymo ataskaitų formas ir jų rengimo taisykles. Įstaigos biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys parengtas vadovaujantis Buhalterinės apskaitos įstatymu, Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais biudžetinių įstaigų apskaitą.

Reikšmingų pažeidimų ar iškraipymų apskaitant Savivaldybės lėšas ir sudarant biudžeto vykdymo ataskaitas nenustatyta.

1.2. Finansinių ataskaitų rinkinyje yra reikšmingų netikslumų

Tarnybos metinės finansinės ataskaitos parengtos vadovaujantis Buhalterinės apskaitos įstatymu, Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu, viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais įstaigų finansinę apskaitą. Vadovaujantis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu Tarnyba rengia žemesniojo lygio metinių finansinių ataskaitų rinkinį.

1. Tarnybos apskaitoje užregistruotos Kitos pervestinos sumos 3122,10 Eur (balansinė sąskaita Nr. 6850001). Tai 2005 m. ir 2008 m. pavogtas turtas, dėl kurio vagysčių pradėti ikiteisminiai tyrimai. Tarnybos Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos tvarkos apraše (2.20 operacija) nurodyta ūkinė operacija, kaip registruojamas ilgalaikio materialiojo turto nurašymas, kai turtas prarandamas:

Ūkinės operacijos ar ūkinio įvykio turinys	Debetuojama sąskaita	Kredituojama sąskaita
Registruojamas ilgalaikio materialiojo turto nurašymas, kai turtas prarandamas	12XXXX4 Ilgalaikio materialiojo turto sukauptas nusidėvėjimas 12XXXX3 Ilgalaikio materialiojo turto nuvertėjimas 2293XXX Išieškotinos sumos už padarytą žalą	12XXXX1 Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina

2. Tarnybos apskaitoje 2021 m. gruodžio 31 d. duomenimis pagal panaudą gauto turto už 64064,87 Eur, finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamajame rašte nurodyta, kad pagal panaudos sutartis įstaiga turi turto iš viso už 63974,41 Eur. Audito metu nustatyta, kad įstaiga pagal panaudos

⁶ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. 1K-465 „Dėl valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklių ir formų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

sutartis turi turto už 131047,71 Eur. Tarnyba Tarybos sprendimu⁷ pagal panaudos sutartį yra gavusi Biržų „Aušros“ pagrindinės mokyklos dalį bendrabučio patalpų, kurių įsigijimo vertė 82752,84 Eur. Tarnyba į apskaitą šias patalpas įsitraukė 15770,0 Eur įsigijimo verte, skirtumas 66 982,84 Eur. Audito metu neatitikimas ištaisytas.

3. Tarnyba atliko patalpų, gautų pagal panaudą, remontą, kurio vertė 89 532,54 Eur. Turtas neteisingai užregistruotas balansinėje sąskaitoje Nr. 1202201 „Negyvenamųjų pastatų įsigijimo savikaina“ kaip patalpų remontas Inv. Nr. 12/22001. 12-ojo VSAFAS 39.2. p. nustatyta, <...> kai atlikti tam tikrų patalpų esminio pagerinimo darbai, kurie nepagerina viso pastato ar statinio funkcijų apimties arba reikšmingai nepailgina viso pastato ar statinio nustatyto naudingo tarnavimo laiko ir (arba) nepagerina jo naudingųjų savybių ir kurie būtini siekiant pritaikyti patalpas naudoti savo veikloje, tokių esminio pagerinimo darbų išlaidas registruoja kaip kito ilgalaikio turto vieneta ir pripažįsta jas sąnaudomis proporcingai per likusį nuomos (panaudos) laikotarpį. Tokia nuostata nustatyta ir Tarnybos Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos tvarkos aprašo 55.2 p.⁸ Audito metu minėtas turtas perkeltas į kito ilgalaikio turto sąskaitą.

2. LĖŠŲ IR TURTO NAUDOJIMO VERTINIMAS

Darbo užmokesčio reglamentavimo ir apskaitos neatitikimai

4. 2021 m. Tarnyba vadovavosi Biržų švietimo pagalbos tarnybos darbuotojų darbo apmokėjimo sistema⁹ (toliau – Darbo apmokėjimo sistema), kuri nustato Tarnybos darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo apmokėjimo sistemą, pareiginės algos pastoviosios dalies nustatymo kriterijus, pareiginės algos pastoviosios dalies koeficiento didinimo kriterijus, pareiginės algos kintamos dalies mokėjimo tvarką ir sąlygas, priedų, priemonių, premijų ir materialinių pašalpų mokėjimo tvarką ir sąlygas, atsiskaitymo su darbuotojais terminus, nustato darbuotojų pareigybių lygius ir grupes. 2021-09-01 pasikeitus Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo nuostatoms¹⁰, Tarnybos Darbo apmokėjimo sistema patikslinta¹¹ tik 2022 m.

5. Biržų rajono savivaldybės tarybos sprendimu¹² Tarnybai patvirtinta 16 pareigybių, nuo 2021 m. lapkričio 26 d.¹³ – 17. Tarnybos direktoriaus įsakymais¹⁴ patvirtinti Tarnybos pareigybių sąrašai. Tarnyboje neužimtas 1 etatas (vaikų neurologas). Įstaiga vaikų neurologo konsultacijas perka pagal 2020 m. spalio 6 d. Sveikatos priežiūros paslaugų teikimo sutartį Nr. 2020-10/01/VSP-21.

⁷ Biržų rajono savivaldybės tarybos 2020 m. birželio 26 d. sprendimu Nr. T-160 „Dėl Biržų „Aušros“ pagrindinės mokyklos dalies bendrabučio patalpų perdavimo pagal panaudos sutartį Biržų švietimo pagalbos tarnybai“.

⁸ Patvirtintas Biržų švietimo pagalbos tarnybos direktoriaus 2017 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. V-133.

⁹ Patvirtintas Biržų švietimo pagalbos tarnybos direktoriaus 2020 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-101.

¹⁰ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymas, 2017 m. sausio 17 d. Nr. XIII-198 (2021-06-29 Nr. XIV-447 redakcija).

¹¹ Biržų švietimo pagalbos tarnybos direktoriaus 2022 m. sausio 4 d. įsakymu Nr. V-1.

¹² Biržų rajono savivaldybės tarybos 2019 m. gruodžio 19 d. sprendimas Nr. T-264 „Dėl Biržų švietimo pagalbos tarnybos didžiausio leistino pareigybių skaičiaus“.

¹³ Biržų rajono savivaldybės tarybos 2021 m. lapkričio 26 d. sprendimas Nr. T-286 „Dėl Biržų švietimo pagalbos tarnybos didžiausio leistino pareigybių skaičiaus“.

¹⁴ Biržų švietimo pagalbos tarnybos 2020 m. gruodžio 30 d. direktoriaus įsakymas Nr. V-99 „Dėl Biržų švietimo pagalbos tarnybos pareigybių sąrašo patvirtinimo“; Biržų švietimo pagalbos tarnybos 2021 m. gruodžio 15 d. direktoriaus įsakymas Nr. V-66 „Dėl Biržų švietimo pagalbos tarnybos pareigybių sąrašo patvirtinimo“.

6. Darbuotoja pagal 2004 m. gruodžio 16 d. sutartį Nr. 5 (2017-07-03 nauja redakcija) priimta specialiste, Biržų Švietimo pagalbos tarnybos pareigybių sąraše tokios pareigybės nėra, darbuotoja dirba metodininko pareigose.

7. Nors Tarnybos pareigybių sąraše patvirtintas 0,25 kasininko pareigybės, su sekretore pasirašytas papildomas susitarimas dėl papildomo darbo dirbti kasininke bei nustatytas nuo 2021 m. sausio 1 d. 185,85 Eur priemoka prie darbo užmokesčio, nurodant, kad papildomas darbas atliekamas tuo pačiu metu kaip ir pagrindinė darbo funkcija. Norime atkreipti dėmesį, kad per 2021 metus įstaigoje surašyti tik 24 kasos pajamų ir 11 išlaidų orderių. Nuo 2022 m. sausio 1 dienos papildomas susitarimas nutrauktas 2021 m. gruodžio 15 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-66. Biržų švietimo pagalbos tarnybos pareigybių sąraše kasininko pareigybė 0,25 etato pakeista į archyvaro 0,25 etatą. Norime atkreipti dėmesį, kad įstaigoje, kurioje dirba tik 17 darbuotojų, iš jų 1 etatu dirba administratorius, 0,25 etato archyvaras, 1 etatu buhalteris, 0,5 etato ūkvedys ir 0,5 etato remonto darbininkas. Pastebėta, kad buhalterio darbo sutartyje periodiškai susitariama dėl mažesnės darbo laiko normos (pvz. 2021-10-04 įsakymas Nr. P-61, pagal kurį nuo 2021 m. spalio 4 d. iki 2021 m. gruodžio 31 d. sumažinama laiko norma iki 30 val. per savaitę). Mūsų nuomone, būtų tikslinga peržiūrėti ir nustatyti Tarnybos valdymo struktūrą ir pareigybių sąrašą, kuris atitiktų įstaigos poreikį.

8. Vadovaujantis DK 51 str. Biržų kultūros centras ir Biržų švietimo pagalbos tarnyba 2019 m. spalio 24 d. pasirašė Darbdavių susitarimą dėl darbuotojo perkėlimo (Nr. SR-19). DK 51 str. 3 d. nustatyta, kad „Iš verslo perdavėjo verslo perėmėjui perėję darbo santykiai tęsiasi tokiomis pačiomis sąlygomis verslo perėmėjo įmonėje, įstaigoje ar organizacijoje, nepaisant verslo ar jo dalies perdavimo teisinio pagrindo. Pakeisti darbo sąlygas ar nutraukti darbo sutartį dėl verslo ar jo dalies perdavimo draudžiama. Kai darbo santykiai pereina verslo perėmėjui, šis juos gali nutraukti tik bendraisiais pagrindais, nesiejamais su verslo ar jo dalies perdavimu“. Tačiau su darbuotoju 2019-11-08 sudaryta nauja darbo sutartis Nr. 90.

9. Nustatyta, kad psichologei nuo 2021-09-01 neteisingai nustatytas pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas¹⁵ – 7,27 (po 20 procentų arba 1,45 pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas didinamas už veiklos sudėtingumą ir už A1 lygio pareigybę). Pagal Darbo apmokėjimo įstatyme nustatytus psichologų asistentų, psichologų, socialinių pedagogų ir švietimo pagalbos įstaigose dirbančių specialiųjų pedagogų, logopedų, surdopedagogų ir tiflopedagogų pareiginių algų pastoviosios dalies koeficientus, darbuotojai, iki 2 metų darbo stažo, turinčiai ketvirtos kategorijos psichologo kvalifikaciją – 7,43. Atsižvelgus, kad darbuotojai už veiklos sudėtingumą ir už A1 lygio pareigybę pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas didinamas po 20 procentų, jos pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas turi būti po 1,49. Nuo 2021-09-17 darbuotojai nepakeistas koeficientas (7,44) suėjus 2 metams darbo stažo.

10. Darbo apmokėjimo sistemos 40 p. nustatyta, kad už papildomą darbo krūvį gali būti skiriamos priemokos iki 30 proc. darbuotojui nustatytos pareiginės algos pastoviosios dalies dydžio, bei už papildomų pareigų ar užduočių vykdymą iki 30 proc. darbuotojui nustatytos pareiginės algos pastoviosios dalies dydžio. Tarnyboje formuojant įsakymus dėl priemokos skyrimo kai kuriais atvejais nesilaikoma šios nuostatos nurodant priemokos sumą. (Pvz. 2021 m. gruodžio 22 d. įsakymas Nr. P-83).

¹⁵ Biržų švietimo pagalbos tarnybos direktoriaus 2021 m. rugpjūčio 31 d. įsakymas Nr. P-48 „Dėl darbo sutarties“.

11. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatyme nustatyti atvejai, kada pareigybių pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai didinami procentais. Pavyzdžiui:

- A1 lygio pareigybių pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai didinami 20 procentų;
- dėl veiklos sudėtingumo iki 20 procentų pagal biudžetinės įstaigos darbo apmokėjimo sistemoje nustatytus kriterijus.

Pastebėjome, kad formuojant tokio pobūdžio įsakymus nenurodoma, kiek procentų didinamas pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas (pvz. 2020 m. sausio 14 d. įsakymas Nr. P-12).

12. Tarnyboje formuojant įsakymus dėl priemonių skyrimo už projektinę veiklą, nustatomos mėnesinės priemokos. Pavyzdžiui: nuo 2021-02-01 skiriamos mėnesinės priemokos (įskaitant Sodros mokestį) už vykdomą projektą „Būk TU“:

Buhalterei 110 Eur arba 108,43 Eur be Sodros mokesčio (2021-03-12 įsakymas Nr. P-13);

Specialistei darbui su jaunimu 300 Eur arba 295,71 Eur be Sodros mokesčio (2021-03-12 įsakymas Nr. P-14);

Psichologei 150 Eur arba 147,86 Eur be Sodros mokesčio (2021-03-12 įsakymas Nr. P-15).

Audito metu nustatyta, kad darbuotojui nedirbant ligos atveju, vis tiek mokama visa mėnesinė priemoka.

13. Nustatyta, kad minėtiems darbuotojams skaičiuojant vidutinį darbo užmokestį už kasmetines atostogas, kasmetinių atostogų skaičiavimo lapuose rankiniu būdu yra išminusuojamos priemokos, o skaičiuojant darbo užmokestį pridedama visa mėnesinė priemoka už projektą. Toks skaičiavimo būdas prieštarauja Vidutinio darbo užmokesčio skaičiavimo tvarkos aprašo normoms, kuriose nustatyta, kad darbuotojo vidutinis darbo užmokestis apskaičiuojamas iš skaičiuojamojo laikotarpio užmokesčio, apskaičiuoto už atliktą darbą ar dirbtą laiką (jeigu įstatymuose nenustatyta kitaip), įskaitant visas darbo apmokėjimo rūšis¹⁶, tame tarpe priedus ir priemokas.

14. Rugsėjo mėn. psichologei neteisingai skirtos 5 darbo dienos atostogų (2021 m. rugpjūčio 16 d. įsakymas Nr. AK-9) nuo 2021-09-02 iki 2021-09-07, nes pagal darbo grafiką (2021-02-01 įsakymas Nr. P-8) 2021-09-02 darbuotojai yra poilsio diena.

15. Tarnyboje yra darbuotojų, kurie dirba pagal patvirtintus darbo grafikus, tačiau jų poilsio dienos ne visada sutampa su savaitgalio dienomis. Tokiu atveju, šiems darbuotojams mėnesinis darbo dienų skaičius ne visada sutampa su darbo laiko kalendoriuje nustatytomis darbo dienomis.

Pavyzdžiui: rugsėjo mėn. psichologei priskaičiuota pareiginės algos už 17 darbo dienų 1390,98 Eur (pareiginė alga 1800,09 dalinama iš 22 nustatytų darbo dienų darbo laiko kalendoriuje ir dauginama iš 17 dirbtų dienų). Tačiau darbuotoja, pagal patvirtintą darbo grafiką, jei būtų dirbusi pilną mėnesį, būtų išdirbusi 21 darbo dieną, todėl ir vidutinis darbo užmokestis už 17 darbo dienų – 1457,22 Eur ($1800,09/21 \cdot 17$). Skirtumas šiuo atveju dėl taikomų skirtingų skaičiavimo metodų – 66,24 Eur ne darbuotojo naudai. DK nustatyta, kad esant nukrypimų nuo darbo normų, mokama už faktiškai atliktą darbą. Dėl to pagal aukščiau nurodytą pavyzdį, manome, kad VDU turi būti skaičiuojamas dalinant darbo sutartyje nustatytą atlyginimo dydį iš darbo grafike numatyto darbo dienų skaičiaus.

¹⁶ Vidutinio darbo užmokesčio skaičiavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. birželio 21 d. nutarimu Nr. 496 „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo“ 5.1 p.

16. Nustatyta, kad Tarnyboje neteisingai rengiamas kasmetinis atostogų grafikas, netiksliai paskaičiuojami atostoginiai.

Pavyzdys Nr. 1. Pagal Tarnybos darbuotojų 2021 m. kasmetinį atostogų grafiką¹⁷ psichologė atostogauja nuo 2021-06-07 iki 2021-06-15 7 darbo dienas; nuo 2021-06-25 iki 2021-07-05 – 8 darbo dienas; nuo 2021-07-08 iki 2021-07-17 – 8 darbo dienas. Birželio mėnesį darbuotoja pagal darbo laiko apskaitos žiniaraštį išdirbo 9 darbo dienas, už kurias priklausytų 558,31 Eur DU, tačiau jai priskaičiuota už 10 d. d. – 620,34 Eur. Birželio mėn. darbuotojai turi būti paskaičiuoti atostoginiai už 15 d. d. (nuo 2021-06-07 iki 2021-06-15 7 darbo dienas; nuo 2021-06-25 iki 2021-07-05 – 8 darbo dienas) pagal vidutinį darbo užmokestį 68,0 Eur, t. y. 1020,0 Eur. Nustatyta, kad darbuotojai už 8 d. d. atostogas (nuo 2021-07-08 iki 2021-07-17) neteisingai paskaičiuota ir sumokėta birželio mėn. Skaičiuojant vidutinį darbo užmokestį nepriskaičiuotos birželio mėnesį dirbtos dienos, todėl vidutinis darbo užmokestis paskaičiuotas neteisingai. Taip pat už paskaičiuotas 8 d. atostogų (nuo 2021-07-08 iki 2021-07-17) darbuotojai turėtų būti sumokama ne prie birželio mėnesio, o prie liepos mėnesio atlyginimo.

Pavyzdys Nr. 2. Pagal Tarnybos darbuotojų 2021 m. kasmetinį atostogų grafiką sekretorė atostogauja nuo 2021-06-17 iki 2021-07-01 10 darbo dienų ir nuo 2021-07-02 iki 2021-07-30 20 darbo dienų. Šiuo atveju darbuotoja be pertraukos atostogauja 30 d. d., todėl pagal kovo-gegužės vidutinį darbo užmokestį jos DU už kasmetines atostogas turėtų būti 339,90 Eur (11,33 Eur * 30 d. d.). Darbuotojai už 20 d. d. kasmetinių atostogų (nuo 2021-07-02 iki 2021-07-30) sumokėta prie 6 mėn., tačiau už šias dienas vidutinis darbo užmokestis paskaičiuotas tik už 4 ir 5 mėn., todėl darbuotojai daugiau priskaičiuota 3,6 Eur.

17. Tarnyboje didžiajai daliai darbuotojų nėra taikomas neapmokestinamasis pajamų dydis (toliau – NPD). Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatyme¹⁸ nustatyta, kad NPD mokestiniu laikotarpiu taikomas tik nuolatiniam Lietuvos gyventojui, kai jis <...> turėdamas teisę į NPD pateikia laisvos formos prašymą vienoje pajamų, susijusių su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais, gavimo vietoje bei gyventojas turi teisę mokestiniu laikotarpiu atsisakyti NPD ar jo dalies taikymo <...>. Tarnyba darbuotojų nei prašymų, nei atsisakymų dėl NPD taikymo neturėjo, tačiau audito metu Tarnybos darbuotojai prašymus pateikė.

18. Tarnybos darbo apmokėjimo sistemos 35 p. nustatyta, kad „darbuotojams darbo užmokestis mokamas du kartus per mėnesį: 20 mėnesio dieną mokamas avansas, sekančio mėnesio 5 dieną išmokamas darbo užmokestis <...>“, tačiau kai kuriais atvejais DU išmokamas anksčiau (pvz. birželio mėn. priskaičiuotas DU išmokėtas liepos 1 d., iš ES lėšų – birželio 29 d.

Nepratęsta panaudos sutartis

19. Tarnyba Tarybos sprendimu¹⁹ 2011 m. rugsėjo 29 d. pagal panaudos sutartį 3 metų laikotarpiui yra gavusi kompiuterį „Atomic Extreme“ su priedais (inv. Nr. 01480223) ir psichologinio vertinimo metodiką WISC-III (inv. Nr. 01000095). Kompiuteris su priedais grąžintas pagal 2019 m. rugsėjo 9 d. grąžinamo valstybės turto, perduoto pagal panaudos sutartį, perdavimo priėmimo aktą Nr. 1. Panaudos sutartis pasibaigusi ir dėl likusio turto naudojimo nepratęsta.

¹⁷ Patvirtintas 2021 m. gegužės 13 d. Biržų švietimo pagalbos direktoriaus įsakymu Nr. AK-3.

¹⁸ Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 20 str. 4-5 d., 2002 m. liepos 2 d. Nr. IX-1007.

¹⁹ Biržų rajono savivaldybės tarybos 2011 m. rugsėjo 29 d. sprendimas Nr. T-233 „Dėl savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto perdavimo pagal panaudos sutartį“.

Neatitikimai atliekant metinę inventORIZaciją

Tarnybos inventORIZaciją reglamentuoja Tarnybos turto inventORIZacijos aprašas.²⁰ InventORIZacijos taisyklės²¹ numato, kad Viešojo sektoriaus subjektai privalo inventORIZuoti visą turimą turtą ir įsipareigojimus. Subjekto vadovas įstatymų nustatyta tvarka atsako už inventORIZacijos organizavimą ir atlikimą laiku, inventORIZavimo duomenų išsaugojimą, sutikrinimo žiniaraščiuose nustatytų trūkumų išieškojimą, galutinio sprendimo priėmimą²².

20. Tarnybos direktoriaus įsakymo²³ 2.3. p. nustatyta, kad turto, gauto pagal panaudos sutartis, metinę inventORIZaciją atlikti pagal panaudos davėjo sąlygas iki 2021 m. gruodžio 10 d. Tokia nuostata prieštarauja InventORIZacijos taisyklių 55 p., kuriame nustatyta, kad inventORIZuojant subjektui nepriklausantį, bet jame esantį materialųjį turtą (pasiskolintą, išsinuomotą, naudojamą pagal panaudos sutartis, administruojamą bendrą turtą pagal jungtinės veiklos (partnerystės) sutartį, gautą perdirbti arba parduoti), pagal kiekvieną turto savininką surašomi trys arba daugiau inventORIZavimo aprašų egzemplioriai, kurių kiekvieną pasirašo visi inventORIZacijos komisijos nariai ir atsakingi asmenys. Pirmasis inventORIZavimo aprašo egzempliorius inventORIZacijos baigimo dieną atiduodamas subjekto buhalterinę apskaitą tvarkančiam asmeniui, antrasis – atsakingam asmeniui, o likęs (likę) – turto savininkui (savininkams, partneriams).

Minėtu direktoriaus įsakymu²⁴ įpareigota metinę inventORIZaciją atlikti 2021 m. gruodžio 31 d. duomenimis, tačiau kituose žiniaraščiuose nurodyta, kad inventORIZacija atlikta kitomis datomis. Pvz. Pagal Ilgalaikio turto inventORIZavimo aprašo-sutikrinimo žiniaraštį Nr. 5 inventORIZacija atlikta pagal 2021 m. lapkričio 30 d. apskaitos duomenis; pagal Ilgalaikio turto inventORIZavimo aprašo-sutikrinimo žiniaraštį Nr. 4 inventORIZacija atlikta pagal 2021 m. spalio 31 d. apskaitos duomenis.

21. Atkreipiame dėmesį, kad Tarnyboje inventORIZavimo aprašai turėtų būti sudaromi laikantis InventORIZacijos taisyklių 17 p., kuriame nustatyta, kad inventORIZavimo aprašai sudaromi pagal požymius (aplinkybes):

- grupavimą į buhalterines sąskaitas (balansines ir nebalansines);
- sutartis (nuomos, panaudos, pasaugos, jungtinės veiklos (partnerystės) ir kt.), pagal kurias turtas nėra subjekto nuosavybė arba nėra subjekto valdomas patikėjimo teise, sudarymo faktą. Subjekto išsinuomoto, naudojamo pagal panaudos sutartis, laikinai saugomo ir kito subjekte esančio ilgalaikio materialiojo turto inventORIZavimo apraše nurodomas nuomos (panaudos, saugojimo) pabaigos laikas ir sudaromi atskiri inventORIZavimo aprašai pagal kiekvieną savininką.

²⁰ Patvirtintas Biržų švietimo pagalbos tarnybos direktoriaus 2019 m. balandžio 10 d. įsakymu Nr. V-86.

²¹ Lietuvos Respublikos 1999 m. birželio 3 d. nutarimas Nr. 719 „Dėl inventORIZacijos taisyklių patvirtinimo“ 8 p.

²² Ten pat, 64 p.

²³ Biržų švietimo pagalbos tarnybos direktoriaus 2021 m. gruodžio 3 d. įsakymas Nr. V-58 „Dėl inventORIZacijos komisijos sudarymo ir inventORIZacijos atlikimo“.

²⁴ Ten pat, 2.1 p.

Dėl paramos lėšų naudojimo

Tarnybos paramos lėšos naudojamos vadovaujantis nustatyta Tarnybos paramos gavimo, apskaitos ir jos panaudojimo tvarkos aprašu (toliau – Paramos aprašas)²⁵ bei Biržų rajono savivaldybės biudžetinių įstaigų vardu gautos paramos skirstymo taisyklėmis²⁶. Per 2021 m. į Tarnybos sąskaitą įplaukė 1732,26 Eur paramos lėšų: pagal LR labdaros ir paramos įstatymą iš Valstybinės mokesčių inspekcijos gaunamos paramos lėšų 490,69 Eur, pagal 2021-10-22 sutartį Nr. GVP/PTS/1514 su VšĮ Geros valios projektai – 1241,57 Eur.

22. Tarnybos paramos lėšos apskaitomos Luminor Bank AB sąskaitoje LT064010041300171396, tačiau šioje sąskaitoje atliekamos ne tik paramos lėšų operacijos. Tai prieštarauja Tarnybos Paramos aprašo 12 p., kuriame nustatyta, kad paramos lėšos apskaitomos atskiroje banko sąskaitoje. Nustatyta, kad pagal Pinigų likučio Lietuvoje bankų sąskaitose inventorizavimo aprašą-sutikrinimo žiniaraštį Nr. 100, minėtai banko sąskaitai priskirtos dvi balansinės sąskaitos: Nr. 2411108 ir Nr. 2411103. 2021-01-01 paramos lėšų likutis pagal banko išrašą yra 0,00 Eur ir jis nesutampa su gautos paramos likučiu ataskaitinio laikotarpio pradžioje pagal ataskaitos duomenimis „Informacija apie paramos panaudojimą per ataskaitinį laikotarpį“, kuris yra 499,38 Eur.

23. Pagal LR labdaros ir paramos įstatymą iš Valstybinės mokesčių inspekcijos gaunamos paramos lėšos pervedamos ne į paramos lėšų sąskaitą (2021-11-04 mokėjimo pavedimas Nr. 1194337123 ir Nr. 1194336418), o į projektų lėšų sąskaitą.

24. Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatyme nustatyta, kad apskaitos registruose ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių duomenys užregistruojami ūkinės operacijos arba ūkinio įvykio dieną, arba iškart po to, kai yra galimybė tai padaryti, bet ne vėliau kaip per 4 mėnesius²⁷. Norime atkreipti dėmesį, kad balansinės sąskaitos 2411103 apyvartos nesutampa su banko sąskaitos apyvartomis, nes į buhalterinę apskaitą nebuvo įtrauktos įstaigos vidinės operacijos.

Organizuojant pirkimus nustatyti trūkumai

Siekiant ekonomiškai naudoti finansinius išteklius ir pasiekti geriausią kokybės ir kainos santykį įsigyjant prekes ir paslaugas, būtina vadovaujantis reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais, sukurti efektyvią pirkimų organizavimo ir kontrolės aplinką. Tinkama pirkimų organizavimo aplinka sudaro pagrindą vykdyti viešųjų pirkimų procedūras, o kontrolės aplinka užtikrina, kad viešųjų pirkimų procedūros būtų vykdomos.

Tarnyboje viešųjų pirkimų procedūros vykdomos vadovaujantis Tarnybos mažos vertės pirkimų tvarkos aprašu, Viešųjų pirkimų organizavimo vidaus kontrolės taisyklėmis, Viešųjų pirkimų komisijos darbo reglamentu²⁸.

25. Tarnyba į metinę Atn-3 ataskaitą Tarnyba įtraukė per CPO vykdytą pirkimą. Į metinę Atn-3 ataskaitą nereikia įtraukti pirkimų atliktų per Centrinės perkančiąsias organizacijas (ne tik CPO.LT bet ir kitas centrinės perkančiąsias organizacijas) arba iš jų²⁹.

26. Tarnybos 2021 biudžetinais metais reikalingų pirkti prekių, paslaugų ir darbų plane (sąrašė)³⁰ preliminarai vienerių finansinių metų prekės, paslaugos ar darbo numatytos sudaryti

²⁵ Patvirtintas Biržų švietimo pagalbos tarnybos direktoriaus 2020 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-104.

²⁶ Biržų rajono savivaldybės tarybos 2016 m. rugsėjo 29 d. sprendimas Nr. T-183 „Dėl Biržų rajono savivaldybės biudžetinių įstaigų vardu gautos paramos skirstymo taisyklių tvirtinimo“.

²⁷ Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo 12 straipsnio 4 p.

²⁸ Patvirtinta Biržų švietimo pagalbos tarnybos direktoriaus 2017 m. rugsėjo 11 d. įsakymu Nr. V-86.

²⁹ <https://klausk.vpt.lt/hc/lt/articles/360002373319-Apie-metines-Atn-3-ataskaitas>

pirkimo sutarties apimtis turi būti nurodytos eurai, tačiau Autobusų nuomos paslaugos nurodytos vienetais.

27. Tarnyboje parengtas 2021 biudžetinais metais reikalingų pirkti prekių, paslaugų ir darbų planas (sąrašas), toliau – Pirkimų planas. Norime atkreipti dėmesį, kad Pirkimų plane yra netikslumų pagal įstaigos skiriamus asignavimus.

Pavyzdys Nr. 1. Tarnyboje suplanuota įsigyti įrankių ir remonto priemonių už 1,5 tūkst. Eur. Tarnybos Biudžeto vykdymo ataskaitos 2021 m. kovo 31 d. duomenimis, straipsnyje 2.2.1.1.1.15. Materialiojo turto paprastojo remonto prekių ir paslaugos įsigijimo išlaidų nesuplanuota. Prie šio straipsnio priskiriamos materialiojo turto ir ūkinio inventoriaus remonto darbų ir techninės priežiūros išlaidos ir įrankių bei prekių, kurie reikalingi paprastojo remonto darbams atlikti (santehnikos, elektros instaliacijos, apdailos ir pan. įrankių ir prekių, taip pat instrumentų, mechaninių ir elektrinių įrankių ir pan.), įsigijimo išlaidos. Taip pat priskiriamos priežiūros ir paprastojo remonto darbų, kurie atliekami siekiant naudoti materialųjį turtą jo numatyto tarnavimo laikotarpiu ir kurie nekeičia turto vertės ir jo funkcinių galimybių, bet palaiko jo gerą arba atkuria ankstesnę būklę, išlaidos. Pagal 2021 m. gruodžio 31 d. Tarnybos Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitą Materialiojo turto paprastojo remonto prekių ir paslaugos įsigijimo išlaidų suma 270 Eur, tačiau Pirkimų plane 1,5 tūkst. Eur suma nepatikslinkta.

Pavyzdys Nr. 2. Maitinimo paslaugų, BVPŽ kodas 55300000-3, pagal Tarnybos 2021 biudžetinais metais reikalingų pirkti prekių, paslaugų ir darbų planą (sąrašą) numatyta įsigyti už 500,0 Eur. Pagal Tarnybos 2021 biudžetinais metais įvykdytų viešųjų pirkimų žurnalo duomenis Tarnyba įsigijo šių paslaugų už 991,33 Eur.

Eil. Nr.	Pirkimo objekto pavadinimas	Pirkimo būdas	Nuoroda į pirkimą	Sutarties/ sąskaitos faktūros numeris, data	Tiekėjo pavadinimas	Sutarties kaina su PVM Eur
1	Maitinimo paslaugos	MVP Ž	TA - 70	MAL Nr. 1202, 2021-08-12	Egidijaus Malinausko įmonė	10,40
2	Maitinimo paslaugos	MVP Ž	TA - 78	KLP Nr. 20210034, 2021-08-21	UAB „Burger Klaipėda“	31,80
3	Maitinimo paslaugos	MVP Ž	TA - 80	PVM SF ADS Nr. 2021/0821-1, 2021-08-21	UAB „Adseva“	119,50
4	Maitinimo paslaugos	MVP Ž	TA - 100	Sąskaita – faktūra FP5-30, 2021-09-11	UAB „Ponas“	61,63
5	Maitinimo paslaugos (2021-11-04 – 2021-11-06)	MVP Ž	TA - 133	GIND N. 659, 2021-11-06	IĮ „Gindora“ kavinė „Zodiakas Plus“	598,00
6	Maitinimo paslaugos	MVP Ž	TA - 149	MAL Nr. 1219, 2021-12-02	Egidijaus Malinausko įmonė	170,00
Iš viso						991,33

³⁰ 2021 m. kovo 13 d. Tarnybos 2021 biudžetinais metais reikalingų pirkti prekių, paslaugų ir darbų planas (sąrašas) Nr. 1 (su 2021 -08-17 patikslinimu Nr. 2).

28. Tarnybos 2021 biudžetiniais metais reikalingų pirkti prekių, paslaugų ir darbų plane (sąraše) suaugusiųjų ir kito mokymo paslaugų numatyta įsigyti už 17,0 tūkst. Eur, kurių pirkimo būdas – mažos vertės pirkimas (neskelbiama apklausa žodžiu). Tarnybos mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo 21.2.1 p. nustatyta, kad pirkimas gali būti atliekamas apklausos būdu, jei numatoma pirkimo vertė yra mažesnė kaip 10,0 tūkst. Eur (be PVM).

29. Viešųjų pirkimų įstatymo 86 straipsnio 9 punkte nustatyta, kad „Perkančioji organizacija laimėjusio dalyvio pasiūlymą, sudarytą pirkimo sutartį, preliminarąją sutartį ir šių sutarčių pakeitimus, išskyrus informaciją, kurios atskleidimas prieštarautų informacijos ir duomenų apsaugą reguliuojantiems teisės aktams arba visuomenės interesams, pažeistų teisėtus konkretaus tiekėjo komercinius interesus arba turėtų neigiamą poveikį tiekėjų konkurencijai, ne vėliau kaip per 15 dienų nuo pirkimo sutarties ar preliminarosios sutarties sudarymo ar jų pakeitimo, bet ne vėliau kaip iki pirmojo mokėjimo pagal ją pradžios Viešųjų pirkimų tarnybos nustatyta tvarka turi paskelbti Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje“. Tarnyba 2021 metais Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje (toliau CVP IS) dalies sudarytų pirkimų sutarčių nepaviešino (pvz. 2021-10-12 paslaugų teikimo sutartis Nr. 2021/10/12-01; 2021-06-25 paslaugų teikimo sutartis Nr. 26; 2021-08-23 sutartis Nr. PN/210823/1). Audito metu sutartys paviešintos.

Pastebėjimai dėl įstaigos pajamų

30. Tarnybos teikiamų atlygintinų paslaugų kainos nustatytos Savivaldybės tarybos sprendimu.³¹ Sprendime numatyta, kad administravimo mokestis 1,50 Eur asmeniui už kvalifikacijos tobulinimo renginį, kai lektorius, paslaugos teikėjas paslaugas teikia neatlygintinai arba jų paslaugos finansuojamos iš kitų šaltinių (kai renginio trukmė daugiau nei 3 val.) netaikomas Biržų rajono savivaldybės švietimo įstaigoms. Tokiu atveju, visos kitos (ne švietimo) Savivaldybės biudžetinės įstaigos už minėtą paslaugą turėtų mokėti.

Nustatyta, kad pagal 2021-07-02 Tarnybos sąskaitą faktūrą Nr. 000693 administracinis mokestis už kvalifikacijos tobulinimo renginį paskaičiuotas 30,0 Eur, t. y. dešimčiai asmenų po 3,0 Eur, nors administravimo mokestis 1,50 Eur asmeniui.

31. Tarnyba 2021-09-28 organizavo mokymus turizmo renginių vadovams. Tarnybos teikiama atlygintinos paslaugos kaina paskaičiuota teisingai – 18,0 Eur. Tačiau pagal išrašytas sąskaita matyti, kad 26 dalyviams seminario kaina 18,0 Eur, 26 – 19,0 Eur. Buhalterė paaiškino, kad 1 euras prie seminario kainos yra pridėdamas už pažymėjimo siuntimo išlaidas.

Tarnyboje į seminario ar mokymų kaina nėra įskaičiuojama kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimo ar pažymos kaina. Tarnybos teikiamų atlygintinų paslaugų kainyne 3.1 p. nustatyta kvalifikacijos tobulinimo pažymėjimo ar pažymos kaina (jų dublikato) renginio dalyviui išdavimas – 1,0 Eur. Už pažymėjimą seminario ar mokymų dalyvis susimoka pats grynais į kasą. Mūsų nuomone, tiek pažymėjimo, tiek kitos išlaidos turėtų būti įskaičiuojamos į seminario kainą.

³¹ Biržų rajono savivaldybės tarybos 2020 m. balandžio 16 d. sprendimas Nr. T-95 „Dėl Biržų švietimo pagalbos tarnybos teikiamų atlygintinų paslaugų kainų nustatymo“.

3. KITI PASTEBĖJIMAI

32. Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo 22 straipsnio 2 dalimi, įstaigos privalo pasitvirtinti pareigų, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašą. Tarnyba minėtą sąrašą patvirtino audito metu³².

33. Pastebėta, kad priskaitant sąnaudas neatskiriamos nuo darbo užmokesčio sąnaudų apskaičiuotos atidėjinių sąnaudos (senatvės pensinio amžiaus sulaukusių darbuotojų išeitinėms išmokoms mokėti), bei neatskirtos ir atskiroje balansinėje sąskaitoje neapskaitomos nuo atidėjinių (senatvės pensinio amžiaus sulaukusių darbuotojų išeitinėms išmokoms mokėti) socialinio draudimo sąnaudos.

34. Tarnybos 2021 metų veiklos plane³³ ir Tarnybos 2021-2023 metų strateginiame veiklos plane³⁴ nėra numatytų asignavimų – priemonių ar veiklų įgyvendinimui užtikrinti reikalingų Savivaldybės biudžeto ar kitų finansavimo šaltinių lėšų; Savivaldybės biudžeto asignavimų suma turi atitikti Savivaldybės biudžete atitinkamam asignavimų valdytojui numatomus skirti asignavimus.³⁵

Dėkojame už malonų bendradarbiavimą ir geranorišką reagavimą į Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos pareikštas pastabas ir pasiūlymus.

Savivaldybės kontrolierė

Žaneta Eriksonienė

³² Biržų švietimo pagalbos tarnybos direktoriaus 2022 m. gegužės 9 d. įsakymas Nr. V-56 „Dėl Biržų švietimo pagalbos tarnybos pareigybių, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašo patvirtinimo.

³³ Patvirtintas Biržų švietimo pagalbos tarnybos direktoriaus 2021 m. kovo 23 d. įsakymu Nr. V-28.

³⁴ Patvirtintas Biržų švietimo pagalbos tarnybos direktoriaus 2021 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. V-25.

³⁵ Strateginio planavimo Biržų rajono savivaldybėje organizavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Savivaldybės tarybos 2015 m. rugpjūčio 27 d. sprendimu Nr. T-180, 16.4 p.

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Eil. Nr.	Rekomendacija	Priemonės ir veiksmai rekomendacijai įgyvendinti	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Už rekomendacijos įgyvendinimą atsakingas darbuotojas
1	2	3	4	5
1.	Peržiūrėti Tarnybos valdymo struktūrą, pareigybių sąrašą ir darbo sutartis	Direktoriaus įsakymu patvirtinti valdymo struktūrą ir pareigybių sąrašą atsižvelgiant į audito ataskaitoje pateiktus pastebėjimus. Peržiūrėti darbo sutartis, ištaisyti neatitikimus.	Iki 2022-09-30	Direktorius
2.	Perskaičiuoti darbo užmokesčio ir atostogų dienų neatitikimus	Perskaičiuotas darbo užmokesčio ir atostogų dienų neatitikimas.	Iki 2022-08-31	Buhalteris
3.	Tarnybos direktoriaus įsakymus rengti teisės aktų nustatyta tvarka	Įsakymai rengiami teisės aktų nustatyta tvarka.	Nuolat	Administratorius
4.	Ligos išmoką ir darbo užmokesčių už kasmetines atostogas skaičiuoti vadovaujantis Vidutinio darbo užmokesčio skaičiavimo tvarkos aprašu	Ligos išmoka ir darbo užmokesčiai už kasmetines atostogas skaičiuojamas vadovaujantis Vidutinio darbo užmokesčio skaičiavimo tvarkos aprašu.	Nuolat	Buhalteris
5.	Spręsti klausimą dėl turto, gauto pagal panaudos sutartį, kurios terminas yra pasibaigęs	Parengtas raštas Biržų rajono savivaldybei dėl panaudos sutarties pratęsimo.	2022-10-30	Buhalteris, Administratorius
6.	Inventorizaciją atlikti teisės aktų nustatyta tvarka	Inventorizacija atliekama teisės aktų nustatyta tvarka, atsižvelgiant į audito ataskaitoje pateiktus pastebėjimus.	Nuolat	Buhalteris
7.	Paramos lėšas apskaityti atskiroje banko sąskaitoje, su jomis susijusias ūkines operacijas registruoti Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatyme nustatyta tvarka	Atidaryta nauja banko sąskaita. Ūkinės operacijos registruojamos Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatyme nustatyta tvarka.	2022-10-30	Buhalteris

8.	Planuojant viešuosius pirkimus vadovaujantis Tarnybos mažos vertės pirkimų tvarkos aprašu. Rengiant viešųjų pirkimų ataskaitą atsižvelgti į Viešųjų pirkimų tarnybos rekomendacijas	Atliekant viešuosius pirkimus vadovaujamasi Tarnybos mažos vertės pirkimų tvarkos aprašu. Rengiant viešųjų pirkimų ataskaitą vadovaujamasi Viešųjų pirkimų tarnybos rekomendacijomis.	Nuolat	VP organizatorius, Buhalteris
9.	Spręsti klausimą dėl Tarnybos teikiamų atlygintinių paslaugų kainų	Atnaujinti Tarnybos teikiamų atlygintinių paslaugų kainas, teikti Savivaldybės tarybai tvirtinti.	2022-12-31	Direktorius
10.	Tarnybos veiklos planą ir strateginį veiklos planą rengti Biržų rajono savivaldybėje organizavimo tvarkos aprašo nustatyta tvarka	Parengti įsakymus dėl Tarnybos veiklos ir Tarnybos strateginio veiklos planų papildymo.	2022-06-30	Direktorius

Plano sudarymo paaiškinimas:

1–2 lentelės stulpelius užpildo Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos darbuotojai, atlikę auditą;

3–5 lentelės stulpelius užpildo subjekto, kuriam pateikta rekomendacija, atsakingas atstovas.

PRIEDAI

Ataskaita „Biržų švietimo pagalbos tarnybos
finansinis (teisėtumo) auditas“
priedas Nr. 1

Audito apimtis ir metodai

Audito tikslas – įvertinti Tarnybos 2021 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis ir pareikšti nepriklausomas nuomones, įvertinti turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumą.

Audito apimtis ir metodai	
Audituosios metinės finansinės ir biudžeto vykdymo ataskaitos	<p>Istaigos 2021 metų finansinių ataskaitų rinkinys: Finansinės būklės ataskaita pagal 2021 m. gruodžio 31 d. duomenis; Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2021 m. gruodžio 31 d. duomenis; Pinigų srautų ataskaita pagal 2021 m. gruodžio 31 d. duomenis; Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2021 m. gruodžio 31 d. duomenis; 2021 m. finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas su priedais; Istaigos biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys ir kitos ataskaitos už 2021 metus: Biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į biudžetą, biudžeto pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti, ataskaita (forma Nr. 1) pagal 2021 m. gruodžio 31 d. duomenis; Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaita (forma Nr. 2) pagal 2021 m. gruodžio 31 d. duomenis; Biudžeto išlaidų plano vykdymo pagal programas ir finansavimo šaltinius ataskaita pagal 2021 m. gruodžio 31 d. duomenis (forma Nr. 3); Žemesniojo lygio biudžeto vykdymo aiškinamasis raštas pagal 2021 m. gruodžio 31 d. duomenis.</p>
Auditas atliktas	<p>- pagal Tarptautinius audito standartus³⁶ ir Tarptautinės aukščiausiųjų audito institucijų standartus³⁷;</p> <p>- siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad metinėse finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, jos parengtos pagal galiojančius Lietuvos Respublikos teisės aktus reglamentuojančius buhalterinę apskaitą ir ataskaitų rinkinių sudarymą o savivaldybės ir valstybės biudžeto lėšos ir turtas valdomi, naudojami įstatymų nustatytiems tikslams ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų audito ir vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių. Atlikdami auditą, darėme prielaidą, kad visi auditui pateikti dokumentai yra patikimi ir galutiniai, o dokumentų kopijos atitinka originalus. Siekdami gauti pakankamą užtikrinimą, kad įstaigos FAR ir BVAR nėra reikšmingų iškraipymų, o Savivaldybės biudžeto lėšos ir turtas valdomi ir naudojami teisėtai, atlikome audito procedūras reikšmingose ir rizikingose srityse. Nustatyti dalykai skirstomi į turinčius reikšmingą įtaką subjekto ataskaitų rinkinio teisingumui ir jos neturinčius. Reikšmingu dalyku įstaigos FAR yra laikoma apskaitos klaida ar jų visuma, turinti įtakos finansinių ataskaitų straipsniams, viršijanti 1,2 tūkst. Eur (apskaičiuota atsižvelgiant į pasirinktą reikšmingumą), taip pat kokybiškai reikšmingu yra laikoma svarbiausių vidaus kontrolės priemonių nebuvimas ar jų nesilaikymas. Reikšmingu dalyku įstaigos BVAR yra laikoma apskaitos klaida ar jų visuma, viršijanti 4,1 tūkst. Eur. Kokybinį reikšmingumą naudojome nustatytų dalykų vertinimui tais atvejais, kai iškraipymų suma (nors yra mažesnė už kiekybinį reikšmingumą) gali daryti įtaką vartotojų priimamiems sprendimams.</p>

³⁶ Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti Tarptautiniai audito standartai (Lietuvos audito rūmų išversti į lietuvių kalbą, <http://lar.lt/www/new/page.php?326>).

³⁷ Finansinio audito (1000-1810 TAAIS) ir atitikties audito (4000 TAAIS) standartai (<http://www.vkontrolė.lt/page.aspx?id=350>).

2021 m. pradžios ir pabaigos turto, finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likučiai	2021 m. pradžioje turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis 58,2 tūkst. Eur, 2021 m. pabaigoje – 81,7 tūkst. Eur.
2021 m. pajamos ir sąnaudos	Ištaiga gavo 297,6 tūkst. Eur pagrindinės veiklos pajamų ir patyrė 297,1 tūkst. Eur sąnaudų.
2021 m. biudžeto asignavimai	Ištaiga 2021 m. gavo 273,9 tūkst. Eur asignavimų, panaudojo 272,6 tūkst. Eur, iš jų 229,8 tūkst. Eur darbo užmokesčiui.
Audito apimties apribojimai	Audito apimties apribojimų nebuvo.
Svarbiausios audito sritys ir jose atliktos procedūros	
2021 m. ataskaitų rinkinio duomenys	
Atlikus audituojamo subjekto veiklos, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatytos sritys, kuriose egzistuoja reikšmingo iškraipymo rizika.	Turto srityje nustatėme riziką: <ul style="list-style-type: none"> • pagal panaudą gautas turtas neteisingai užregistruotas turtas. Be sričių, kuriose nustatyta reikšmingo iškraipymo rizika, svarbiausiomis audito sritimis buvo: <ul style="list-style-type: none"> • turtas; • pinigai; • darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos; • kitos (ne darbo užmokesčio) sąnaudos.
Sritys, kuriose nustatytas kontrolės procedūrų efektyvumas (atliktas kontrolės testavimas)	Atliekant įstaigos finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų auditą, vidaus kontrolės testavimas nebuvo vykdomas.
Sąnaudų sritis	Atrankos būdu įvertinome: sąnaudų, su jomis susijusių mokėtinų sumų ir piniginių lėšų pripažinimą ir registravimą (ar tą ataskaitinį laikotarpį, kurį jos buvo patirtos, pagrįstumą, tikrumą, užregistravimą teisinga verte); su sąnaudomis susijusių įsipareigojimų ir piniginių lėšų registravimą laiku, teisinga verte, atitinkančia pagrindžiančiuose dokumentuose nurodytas sumas; atvaizdavimą tinkamuose ataskaitų straipsniuose.
Turto sritis	Įvertinome turto inventorizacijos atlikimo tinkamumą. Taip pat atrankos būdu įvertinome turto įsigijimo, nusidėvėjimo ir nuvertėjimo, perdavimo, nurašymo ūkinių operacijų registravimą apskaitos registruose (laiku, teisinga verte, esant tinkamiems pagrindžiamiesiems dokumentams, tinkamose sąskaitose).
Įsipareigojimų sritis	Įvertinome įsipareigojimų inventorizacijos atlikimo tinkamumą. Taip pat atrankos būdu įvertinome įsipareigojimų ūkinių operacijų registravimą apskaitos registruose (laiku, teisinga verte, esant tinkamiems pagrindžiamiesiems dokumentams, tinkamose sąskaitose).
Bendras ataskaitų rinkinio vertinimas	Patikrintas taikomų apskaitos metodų tinkamumas ir apskaitinių vertinimų bei susijusių vadovybės atskleidimų pagrįstumas. Patikrintas bendras ataskaitų rinkinio pateikimas, struktūra ir turinys, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų VSAFAS reikalavimus, o biudžeto vykdymo ataskaitose – biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių sudarymo taisyklių reikalavimus.
Įstaigos lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais 2021 metais teisėtumas	
Atlikus audituojamo subjekto veiklos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatytos sritys, kuriose egzistuoja reikšminga neatitikties rizika.	Atlikus audituojamo subjekto veiklos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatyta svarbiausia ir rizikingiausia audito sritis – darbo užmokesčio nustatymas, įsigaliojus Valstybės ir savivaldybės įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymui, darbo santykių reglamentavimas pasikeitus Darbo kodeksui. Įvertinome: <ul style="list-style-type: none"> – darbo apmokėjimo sistemos nustatymą įstaigoje pagal Darbo apmokėjimo įstatymo nuostatas; – darbuotojų pareigybių priskyrimą tinkamiems pareigybės lygiams ir profesijos kodams, pareigybių aprašymų tinkamumą; – pareiginės algos perskaičiavimo bei pastoviosios dalies koeficientų nustatymą; – darbuotojų, atliekančių pagrindines ir papildomas funkcijas, darbo santykių įforminimą ir kt.
Išlaidų sritis	Vertinome darbo užmokesčio skaičiavimo ir mokėjimo, prekių ir paslaugų pirkimo, kitų išlaidų (komunalinių paslaugų, kitų prekių, kitų paslaugų įsigijimo) panaudojimą.
Turto sritis	Vertinome, ar įstaigos turtas įsigijamas ir registruojamas, naudojamas, nurašomas teisės aktų nustatyta tvarka.

Pirkimų srityje	<p>Pirkimų srities reglamentavimo išsamumą; Pirkimų viešumą ir skaidrumą; Turto ir paslaugų įsigijimo procedūrų atitiktį teisės aktams; Pirkimų sutarčių terminų atitiktį teisės aktų nuostatomis.</p>
Vidaus darbo organizavimo, veiklos dokumentavimo, dokumentų valdymo srityse	<p>Analizavome, ar įstaigoje parengtos ir patvirtintos tvarkos ir taisyklės, reglamentuojančios įstaigos veiklą; Ar Tarnyboje darbuotojai supažindinti su įstaigoje galiojančiomis tvarkomis ir taisyklėmis; Ar užtikrinama asmens duomenų apsauga įstaigoje; Vertinome, ar įstaiga įsisavinusi vieningą Savivaldybės dokumentų valdymo sistemą; Ar Tarnybos interneto svetainė atitinka reikalavimus, ar joje paskelbta aktuali informacija, susijusi su Tarnybos veikla.</p>
Viešų ir privačių interesų derinimo sritis	<p>VTER interneto svetainėje patikrinome, ar visi įstaigos darbuotojai, turintys pateikti privačių interesų deklaracijas, jas yra pateikę.</p>
Teisės aktai, kuriems vertinta atitiktis	<p>Įstatymai: 1. Vietos savivaldos įstatymas; 2. Biudžeto sandaros įstatymas; 3. Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas; 4. Būhalterinės apskaitos įstatymas; 5. Viešųjų pirkimų įstatymas; 6. Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymas. 7. Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas ir jį įgyvendinantys teisės aktai; 8. Darbo kodeksas ir jį įgyvendinantys teisės aktai; 9. Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymas ir jį įgyvendinantys teisės aktai; 13. Biudžetinių įstaigų įstatymas; 14. Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas; 15. Europos Bendrasis Duomenų Apsaugos Reglamentas. Vyriausybės nutarimai: 16. 2001 m. gegužės 14 d. Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais); 17. 1999 m. birželio 3 d. Nr. 719 „Dėl Inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“; Įsakymai: 18. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. liepos 3 d. įsakymas Nr. 1K-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais); 19. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2015 m. gruodžio 23 d. įsakymo Nr. 1K-389 „Dėl viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais). 20. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. 1K-465 „Dėl valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklių ir formų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais). 21. Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus (toliau – VSAFAS).</p>